

Attiecināmo un neattiecināmo izmaksu uzskaitījums

1.Ēku energoefektivitātes paaugstināšanas projektu jomā attiecināmās izmaksas, attiecas uz pasākumiem 2.1.1.2 (Energ 21-27); 6.1.1.4 (Reģionu energo 21-27)

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
Energoefektivitāti paaugstinošu būvdarbu veikšana nedzīvojamās ēkas, noliktavas norobežojošajās konstrukcijās		
<p><u>Ēku ārējās norobežojošās konstrukcijas vai elementi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ārējās sienas; • jumti; • bēniņu pārsegumi; • pārsegumi, kas saskaras ar āra gaisu (arī virs caurbrauktuvēm); • grīdas virs neapkurināmiem pagrabiem; • aukstās pagrīdes un grīdas uz grunts; • pagraba ār sienas, kas saskaras ar āra gaisu vai grunti; • ār sienu logi; • durvis; • vārti; • iekšējās sienas un citas virsmas, ja tās norobežo telpas, starp kurām gaisa temperatūras starpība ir 5 °C un vairāk. 	<ul style="list-style-type: none"> • demontāžas darbi, lai īstenotu noteiktos energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbus un ar tiem funkcionāli saistītos energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus; • fasādes atjaunošana, t.sk. siltināšana; • ār sienu logu nomaiņa; • ārdurvju nomaiņa; • vārtu nomaiņa; • jumta remonts, ja tiek veikti bēniņu vai jumta siltināšanas darbi; • cokola un pamatu sienu atjaunošana, t.sk. hidroizolācija, siltināšana u.c. pasākumi; • pagraba pārseguma un sienu siltināšana; • bēniņu pārseguma, dūmvadu, ventilācijas kanālu un sienu energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi, tehnisko laipu atjaunošana vai izbūve; • jumta, parapetu un ar to saistīto elementu atjaunošana, ja tiek veikti jumta energoefektivitātes pasākumi; • ailu aizpildījumu elementu izbūve vai nomaiņa (t.sk. iekšējā apdare) – logi, palodzes, lodžiju aizstiklošana, lūkas, restes, t.sk ventilācijas vārsti. • funkcionāli saistītie būvdarbi, kuru izpilde ir nepieciešama, lai veiktu energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbus; • projekta vadības izmaksas (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmumi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • būvdarbi, kas nepieciešami, lai ēkas energoefektivitātes klasi paaugstinātu no F uz E; • būvdarbi, kas tieši nepaaugstina energoefektivitāti (piemēram, iekšējie apdares darbi); • jumta, parapetu un ar to saistīto elementu atjaunošana, ja netiek paredzēta jumta vai bēniņu siltināšana; • ieejas jumtiņu remonts, ja nav paredzēta jumtiņu siltināšana; • ieejas lieveņa, pandusa atjaunošana vai izbūve; • apkures skursteņu, dūmvadu atjaunošana, ja netiek veikta siltumapgādes sistēmas atjaunošana. • ventilācijas skursteņu, izvadu atjaunošana, ja netiek veikta ventilācijas vai gaisa kondicionēšanas sistēmu atjaunošana; būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • būvlaukuma apsardze, signalizācija, videonovērošana; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadības izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos);

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
		<ul style="list-style-type: none"> • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, rakšanas un citu atļauju izmaksas; • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos)
<p>Nedzīvojamās būves elementu inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve vai izveide, t.sk. pieslēguma izveidošana centralizētajai siltumapgādes sistēmai un siltummezgla izveide</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Apkures sistēma; • Karstā ūdens apgādes sistēma; • Aukstā ūdens apgādes sistēma; • Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēma; • Kanalizācijas sistēma; • Lietus ūdens noteksisstēma; • Drenāžas sistēma; • Elektroapgādes sistēma. 	<ul style="list-style-type: none"> • karstā ūdens apgādes sistēmas inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve; • apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve, t.sk. individuālās uzskaites sistēmas izveide t.sk. viedās sistēmas izbūve; • siltummehānika, izņemot neatjaunojamo energoresursu apkures katli; • lietus ūdens noteksisstēmas atjaunošana vai izbūve; • elektroapgāde viedajiem risinājumiem un apgaismojuma izbūvei; • mehāniskā ventilācija ar siltuma atgūšanu (ne no ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem); • funkcionāli saistītie būvdarbi, kuru izpilde ir nepieciešama, lai veiktu energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbus; • būvniecības izpildedokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • sadzīves kanalizācijas un aukstā ūdens apgādes sistēmu inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve; • aukstā ūdens sistēmas ievada pārbūve; • vājstrāvas tīklu ierīkošana vai pārbūve (izņemot, kas attiecas uz viedām sistēmām saistībā ar apkuri, apgaismojumu, ventilāciju); • būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • būvlaukuma apsardze, signalizācija, videonovērošana; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksas); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos);

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
		<ul style="list-style-type: none"> • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, rakšanas un citu atļauju izmaksas
<p>Nedzīvojamās ēkas būves elementu energoefektīva apgaismojuma uzstādīšana</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Apgaismojuma uzstādīšana 	<ul style="list-style-type: none"> • LED spuldžu iegāde, uzstādīšana; • LED gaismas ķermeņu (gaismas armatūru) iegāde, uzstādīšana; • uzstādīšanai nepieciešamās sistēmas (uzskaite, elektroinstalācija, ja tas nepieciešams apgaismojuma uzstādīšanas dēļ); • būvniecības izpilddokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • spuldžu un gaismas ķermeņu, kas nav LED iegāde, piemēram, HPI metālhalogēnspuldzes, T5 luminiscences spuldzes; • būvniecības dokumentācijas izstrāde t.sk. energoauditora sagatavotā dokumentācija; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, rakšanas un citu atļauju izmaksas
<p>Nedzīvojamās ēkas būves elementa iekšējo un ārējo individuālo un lokālo siltumtīklu un aukstumapgādes sistēmu pārbūve</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Siltumtrase; • Aukstumtrase 	<ul style="list-style-type: none"> • esošas siltumtrases pārbūve; • esošas aukstumapgādes sistēmas pārbūve; • ekonomazeris uz apkures katla; • būvniecības izpilddokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • jaunas siltumtrases izbūve • jaunas aukstumapgādes sistēmas izbūve; • būvniecības dokumentācijas izstrāde t.sk. energoauditora sagatavotā dokumentācija; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
		<ul style="list-style-type: none"> • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu/mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, rakšanas un citu atļauju izmaksas
Autoruzraudzība un būvuzraudzība, ja tās veido ieguldījumu pamatlīdzekļu vērtībā		
<ul style="list-style-type: none"> • Autoruzraudzība un būvuzraudzība 	<ul style="list-style-type: none"> • projektā iekļautu energoefektivitātes pasākumu autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas (saskaņā ar autoruzraudzības un būvuzraudzības līguma noteikto termiņu) 	<ul style="list-style-type: none"> • autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas, kas radušās pēc autoruzraudzības un būvuzraudzības līguma noteiktā termiņa
Būvlaukuma teritorijas uzturēšana un sakārtošana, ja tās veido ieguldījumu pamatlīdzekļu vērtībā		
<ul style="list-style-type: none"> • Būvlaukuma teritorijas uzturēšana un sakārtošana 	<ul style="list-style-type: none"> • būvlaukuma ierīkošana un uzturēšana (saskaņā ar LBN 501-17 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-17 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība" būvlaukuma ierīkošanas un uzturēšanas izmaksas iekļaujamas virsizdevmos); • atkritumu un būvgružu utilizācija 	<ul style="list-style-type: none"> • soliņu, puķudobju, apstādījumu, zālāja ierīkošana; • teritorijas labiekārtošanas darbi; • gājēju celiņu, autostāvvietas atjaunošana; • braucamās daļas segumu atjaunošana
Papildus pasākumi, ja tie ir nepieciešami energoefektivitātes paaugstināšanai un sasniegto rezultātu ilgtspējai: tāda integrēta aprīkojuma uzstādīšana objektā, kas no atjaunīgajiem energoresursiem ražo elektroenerģiju, nodrošina siltumapgādi vai aukstumapgādi		
<ul style="list-style-type: none"> • Integrēta aprīkojuma uzstādīšana objektā 	<ul style="list-style-type: none"> • jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: <ul style="list-style-type: none"> ○ iekārtas elektroenerģijas ražošanai, strāvas pārveidošanai, jaudas optimizācijai u.c. sistēmas sastāvdaļas, pieslēgumi; ○ lokālas sadalnes izbūves vai pārbūves darbi (pēc komercuzskaites, patērētāja atbildības robežās); ○ stiprinājumi, kabeļi, paneļu nesošās konstrukcijas ar/bez balasta montāžas materiāli, automātslēdži, aizsargcaurules u.c; 	<ul style="list-style-type: none"> • saules elektrostacijas (SES) simulācijas projekta izstrāde; • būvniecības dokumentācijas (apliecinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
	<ul style="list-style-type: none"> ○ zemējuma un zibensaizsardzības izbūves vai pārbūves darbi; ○ nepieciešamā saules elektrostacijas (SES) testēšana un enerģijas kvalitātes mērīšana pirms nodošanas ekspluatācijā / pieslēguma atļaujas saņemšanas; ○ saules elektrostacijas (SES) izpilddokumentācijas un izpildmērījumu sagatavošana; ○ zemējuma un zibensaizsardzības izpilddokumentācijas sagatavošana, elektropretestības mērījumu veikšana; ○ ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecība. 	<ul style="list-style-type: none"> ● zemes iegāde vai noma; ● iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža; ● žogs, apsardze, signalizācija; ● ceļu, laukumu izbūve; ● apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana; ● iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; ● personāla apmācība; ● muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; ● transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās) ● ekspluatācijas un apkopes izmaksas; ● projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); ● administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdeņumos); ● apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, rakšanas un citu atļauju izmaksas; ● saules elektrostacijas jaudas rezervācijas izmaksas.
<p>aprikojuma uzstādīšana atjaunīgās enerģijas iekārtu objektā saražotās enerģijas akumulēšanai. Akumulēšanas aprikojums vismaz 75 % no gada griezumā akumulētās enerģijas akumulē no tieši pieslēgtas atjaunīgās enerģijas ražošanas iekārtas - nosacījums attiecas tikai uz VGAR;</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ● Akumulēšanas aprikojuma iegāde un uzstādīšana 	<ul style="list-style-type: none"> ● akumulēšanas aprikojuma iegāde un uzstādīšana ● uzstādīšanai nepieciešamās sistēmas (uzskaite, elektroinstalācija, ja tas nepieciešams akumulācijas aprikojuma uzstādīšanas dēļ); 	<ul style="list-style-type: none"> ● iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; ● personāla apmācība; ● lietotu iekārtu iegāde;
<p>energoefektīvas centralizētās siltumapgādes un/vai aukstumapgādes sistēmas un ar to saistītā aprikojuma pieslēgšana</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ● Centralizētās siltumapgādes un/vai aukstumapgādes sistēmas 	<ul style="list-style-type: none"> ● siltummezgla uzstādīšana vai atjaunošana; ● uzstādīšanai nepieciešamās sistēmas 	<ul style="list-style-type: none"> ● iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; ● personāla apmācība; ● lietotu iekārtu iegāde;
<p>ēkas lietotāju vajadzībām paredzētas uzlādes infrastruktūras un ar to saistītās infrastruktūras, piemēram, kabeļu kanalizācijas, izbūve un uzstādīšana vietā, kur autostāvvietā atrodas vai nu ēkas iekšienē, vai fiziski blakus ēkai</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ● Ēkas lietotāju vajadzībām paredzētas uzlādes infrastruktūras 	<ul style="list-style-type: none"> ● uzlādes stacijas iegāde un uzstādīšana ● uzstādīšanai nepieciešamās sistēmas 	<ul style="list-style-type: none"> ● iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; ● personāla apmācība; ● lietotu iekārtu iegāde;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
aprīkojuma uzstādīšana ēkas digitalizācijai, jo īpaši nolūkā palielināt tās viedgatavību, tostarp pasīvo iekšējo instalāciju ierīkošanai vai strukturēto kabeļu ievilkšanai datu tīklu vajadzībām un platjoslas infrastruktūras palīgdaļai īpašumā, uz kura atrodas attiecīgā ēka, izņemot instalāciju ierīkošanu vai kabeļu ievilkšanu datu tīklu vajadzībām ārpus minētā īpašuma		
<ul style="list-style-type: none"> • Ēkas digitalizācijai 	<ul style="list-style-type: none"> • aprīkojuma iegāde un uzstādīšana 	<ul style="list-style-type: none"> • aprīkojuma iegāde un uzstādīšana ārpus minētā īpašuma; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācība; • lietotu iekārtu iegāde;
ieguldījumi zaļajos jumtos un aprīkojumā lietusūdens uzkrāšanai un izmantošanai		
<ul style="list-style-type: none"> • Ieguldījumi saļajos jumtos un aprīkojumā lietusūdens uzkrāšanai 	<ul style="list-style-type: none"> • zaļā jumta ierīkošanas risinājumi ; • lietusūdens uzkrāšanas un izmantošanas risinājumi; 	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (apliecinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi;
ārējo noēnošanas ierīču uzstādīšana		
<ul style="list-style-type: none"> • Ārējās noēnošanas ierīces 	<ul style="list-style-type: none"> • Ārējās žalūzijas (fasādes žalūzijas, kas regulē saules staru iekļūšanu). • Markīzes (virs logiem vai terasēm, lai samazinātu tiešo saules starojumu). • Saules aizsargpaneļi (fiksēti vai regulējami paneļi uz fasādes). • Pergolas ar regulējamiem lamelēm (ārējās konstrukcijas, kas nodrošina ēnojumu). • Saules aizsargtīkli vai audumi (piestiprināti pie fasādes vai logu rāmjiem). • Logu slēgi (tradicināli vai moderni, kas aizsedz logu no ārpuses). 	<ul style="list-style-type: none"> • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācība; • lietotu iekārtu iegāde;
citi pasākumi		
<ul style="list-style-type: none"> • Pasākumi, kas ir tieši saistīti ar citiem energoefektivitātes pasākumiem (būvniecības tāmē šie pasākumi ir norādīti pie attiecīgajiem energoefektivitātes pasākumiem) 	<ul style="list-style-type: none"> • nepieciešamie demontāžas darbi; • karoga turētāju, numurzīmes, informatīvās plāksnes un citu ar fasādi saistīto elementu demontāža, montāža, ja tiek veikti fasādes energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • zibensaizsardzības sistēmas demontāža, montāža, ja zibensaizsardzības sistēma ir bijusi jau pirms projekta un tās nomaiņa nepieciešama; • inženiertīklu izvadu atjaunošana virs jumta, iekārtu, mastu, stiprinājumu demontāža un montāža, ja tiek veikta jumta siltināšana; • apdares atjaunošana pēc inženiersistēmu atjaunošanas, kas paaugstina energoefektivitāti; • sastatņu noma, uzstādīšana, demontāža; • lietus ūdens novadjoslas (aizsargapmales) atjaunošana vai izbūve, ja tiek siltināta fasāde; 	<ul style="list-style-type: none"> • zibensaizsardzības sistēmas demontāža, montāža, ja izmaiņas nav saistītas ar energoefektivitātes darbiem; • ieejas durvju koda atslēgu, domofonu un pievilcēju ierīkošana vai nomaiņa, ja tiek mainītas ieejas durvis. • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksas); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos).

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
	<ul style="list-style-type: none"> • drenāžas tīklu izbūve, atjaunošana; • ārējo un iekšējo palodžu uzstādīšana jaunajiem logiem; • zemes darbi SAT tīkliem; • būvniecības izpilddokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	

2. Iekārtu energoefektivitātes paaugstināšanas projektu attiecināmās izmaksas, kas nepieciešamas, lai sasniegtu augstāku energoefektivitātes līmeni, attiecas uz pasākumiem 2.1.1.2 (Energo 21-27); 6.1.1.4 (Reģionu energo 21-27)

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
<p>Jaunu energoefektīvāku iekārtu iegāde un uzstādīšana, kuras nodrošina konkrētā atbalsta saņēmēja saimniecisko darbību (tai skaitā preču vai pakalpojumu ražošanu), kā arī saimniecisko darbību nodrošinošos blakusprocesus, ja tās aizstāj esošās iekārtas</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Iekārtas¹ 	<ul style="list-style-type: none"> • jaunu iekārtu iegāde, kas patērē siltumenerģiju vai elektroenerģiju, ja ar tām tiek aizstātas jau esošas iekārtas; • elektroenerģijas uzskaites sistēmas izbūve; • iekārtu uzstādīšanas/montāžas; • projekta vadības izmaksas (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • pārvietojamā tehnika (elektrokrāvēji, elektrokāres, pacelāji u.c. ar elektrisko piedziņu), kas patērē elektronenerģiju, kas nodrošina saimniecisko darbību un aizstāj esošās iekārtas, ja tiek pierādīts primārās enerģijas ietaupījums • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • lietotu iekārtu iegāde; • iekārtu iegāde, kas nenodrošina enerģijas patēriņa samazināšanu; • iekārtu un procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtu iegādes izmaksas, ja iekārtas neaizstāj esošās iekārtas un procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtas; • izmaksas, kas saistītas ar fosilos energoresursus izmantojošas iekārtas uzstādīšanu, modernizāciju vai nomaiņu pret citu fosilos energoresursus izmantojošu iekārtu. • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas;

¹ Iekārta, kas nodrošina atbalsta saņēmēja saimniecisko darbību, tai skaitā, bet ne tikai preču un/vai pakalpojumu produkciju, vadoties no iekārtas funkcionalitātes un vērtējot katru konkrēto individuālo gadījumu atsevišķi.

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
		<ul style="list-style-type: none"> projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas N1, M1, N2, M2 kategorijas transportlīdzekļus
<p>Sekundāro energoresursu atgūšana no tehnoloģiskajiem procesiem vai cits tāds skaidri nosakāms ieguldījums esošajās iekārtās, kuras nodrošina konkrētā atbalsta saņēmēja saimniecisko darbību (tai skaitā preču vai pakalpojumu ražošanu), kā arī saimniecisko darbību nodrošinošos blakusprocesus, kuru vienīgais mērķis ir uzlabot energoefektivitāti</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Rekuperācija, kas atgūst siltumu vai aukstumu no ražošanas procesiem; Siltuma atgūšana no kanalizācijas Energoresursi, kuri rodas jebkura veida tehnoloģiskajos procesos kā blakusprodukts, arī tehnoloģiskajā procesā neizlietotā enerģija, kas ir derīga tālākai izmantošanai; 	<ul style="list-style-type: none"> karstā ūdens apgādes sistēmas inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve; apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve, t.sk. individuālās uzskaites sistēmas izveide; piespiedu ventilācija ar siltuma atgūšanu no ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem. būvniecības izpilddokumentācija un izpildmērījumi. projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); virsizdevmumi t.sk. darba aizsardzība; peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> sistēmu izveidošana, ierīkošana vai pārbūve, kas nenodrošina sekundāro energoresursu atgūšanu. būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde; personāla apmācības; būvspeciālista atzinumi; transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); ekspluatācijas un apkopes izmaksas; projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas
<p>Komercterritorijas inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve vai izveide, tai skaitā pieslēguma izveidošana centralizētajai siltumapgādes sistēmai un siltummezgla izveide</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Apkures sistēma; Karstā ūdens apgādes sistēma; Aukstā ūdens apgādes sistēma; Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēma; 	<ul style="list-style-type: none"> karstā ūdens apgādes sistēmas inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve; apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve, t.sk. individuālās uzskaites sistēmas izveide t.sk. viedās sistēmas izbūve; siltummehānika, izņemot neatjaunojamo energoresursu apkures katli; lietus ūdens noteksisistēmas atjaunošana vai izbūve; elektroapgāde viedajiem risinājumiem un apgaismojuma izbūvei; 	<ul style="list-style-type: none"> sadzīves kanalizācijas un aukstā ūdens apgādes sistēmu inženiertīklu ierīkošana vai pārbūve; aukstā ūdens sistēmas ievada pārbūve; vājstrāvas tīklu ierīkošana vai pārbūve (izņemot, kas attiecas uz viedām sistēmām saistībā ar apkuri, apgaismojumu, ventilāciju);

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizācijas sistēma; • Lietus ūdens noteksisstēma; • Drenāžas sistēma; • Elektroapgādes sistēma. 	<ul style="list-style-type: none"> • mehāniskā ventilācija ar siltuma atgūšanu (ne no ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem); • funkcionāli saistītie būvdarbi, kuru izpilde ir nepieciešama, lai veiktu energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbus; • būvniecības izpildedokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • virsizdebumi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (aplēcinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • būvlaukuma apsardze, signalizācija, videonovērošana; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdebumos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdebumos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas.
<p>Tehnoloģiju iegādes un uzstādīšanas izmaksas esošo neefektīvu vai fosilos energoresursus izmantojošu siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas iekārtu nomainībai ar šādām jaunām iekārtām:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana 	<p>Nomainībai ar šādām iekārtām, ja <i>vismaz 80 procenti no saražotās enerģijas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā, ja saimnieciskās darbības veicējs ir neto norēķinu sistēmas dalībnieks:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • saules enerģiju izmantojošām elektroenerģijas ražošanas tehnoloģijām; • vēja enerģiju izmantojošām elektroenerģijas ražošanas tehnoloģijām; • atjaunīgos energoresursus izmantojošiem bezemisiju siltumenerģijas ražošanas avotiem, tai skaitā saules kolektoriem, siltumsūkņiem (gaiss, ūdens, zeme) un bezemisiju tehnoloģiju hibrīdsistēmām ar cietās biomasas tehnoloģijām, kurā siltumsūkņi vai kolektori, kuri nodrošina bāzes jaudu vismaz 50% apmērā (tai skaitā gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtām); 	<ul style="list-style-type: none"> • AER iekārta, ja tā nenodrošina pierādāmu enerģijas galapatēriņa samazinājumu un ir saistītas tikai ar enerģijas ražošanas aizstāšanu. • saules elektrostacijas (SES), simulācijas projekta izstrāde; • vēja elektrostacijas (VES) simulācijas projekta izstrāde; • cietās biomasas katli, kas nav daļa no hibrīdsistēmas ar bezemisiju tehnoloģiju • būvniecības dokumentācijas (aplēcinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde; • zemes iegāde vai noma; • iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
		<ul style="list-style-type: none"> • jumta konstrukciju pārbūves vai pastiprināšanas izmaksas; • žogs, apsardze, videonovērošana, signalizācija; • ceļu, laukumu izbūve; • apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana, zemes darbi (ja netiek veikta kabeļu guldīšana zemē) • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācība; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, jaudas rezervācijas izmaksas.
<ul style="list-style-type: none"> • Saražotās enerģijas akumulēšanas vai uzglabāšanas esošo iekārtu aizstāšana, ja enerģijas akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtas kombinē kopā ar atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju iegādi un uzstādīšanu, vai, ja akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtas savieno jau ar esošo atjaunīgo energoresursu ražošanas iekārtu 	<p><i>Ja projektā atbalsts tiek sniegts akumulēšanas aprīkojums vismaz 75 procentus no gada laikā akumulētās enerģijas akumulē no tieši pieslēgtas atjaunīgās enerģijas iekārtas;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • enerģijas akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana, montāža un iestatīšana (tikai kopā ar esošo neefektīvo iekārtu nomaiņu); • izpildedokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa. <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • lietotu iekārtu iegāde; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos).

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
	<ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • peļņa. 	
<p>Iekārtu iegādei un uzstādīšanai, aizstājot esošās saimnieciskās darbības veicēja īpašumā esošās iekārtas: atjaunīgā ūdeņraža ražošanas tehnoloģijām; biogāzes ražošanas tehnoloģijām; biodeģvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un gāzveida biomasas kurināmā vai biomasas deģvielas ražošanas un uzkrāšanas iekārtām;</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Atjaunīgā ūdeņraža ražošanas tehnoloģijas 	<p>Ja vismaz 80 procenti no saražotā ūdeņraža tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam (nepārveidojot to citā enerģijas formā, piemēram elektroenerģijā) gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu atjaunīgā ūdeņraža ražojošu iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: • ģenerējošie elementi; • uzglabāšanas elementi; • uzlādes iekārtas - saražotā ūdeņraža uzlādes iekārtas utml.; • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • virsizdebumi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • peļņa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iekārtas elektroenerģijas ražošanai no atjaunīgā ūdeņraža; • būvniecības dokumentācijas (aplūcinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinums; • Auditora atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde; • zemes iegāde vai noma; • iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža; • žogs, apsardze, videonovērošana, signalizācija; • ceļu, laukumu izbūve; • apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdebumos) • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdebumos); <p>apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas.</p>

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
<ul style="list-style-type: none"> • Biogāzes ražošanas tehnoloģijas 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās biogāzes tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā. Vismaz 60% no biogāzes ražošanā izmantotajām izejvielām ir atlikumi / atkritumi*.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu biogāzes tehnoloģiju iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: • pieslēgumi esošajai siltumapgādes sistēmai, materiāli, darbs pieslēguma izbūvei; • ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksa. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • virsizdebumi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa. <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • peļņa. 	<ul style="list-style-type: none"> • lietotu iekārtu iegāde; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības izmaksas; • būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdebumos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdebumos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas;
<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>* aļģes; jauktu sadzīves atkritumu biomasa; māsasaimniecību bioloģiskie atkritumi; ražošanas atkritumu biomasa; salmi; kūtsmēsli; notekūdeņu dūņas; palmu eļļas ražošanas šķidrās atliekas; tukši palmu augļu ķekari; taleļļas darva; jēlglicerīns; cukurniedru izspaidas; vīnogu čagas; vīna nogulsnes; riekstu čaumalas; sēnalas; atfirītas kukurūzas graudu vāļītes; mežsaimniecības nozares atkritumi (mizas, zari, pirms tirgū laišanas veiktas starpcirtes produkti, lapas, skujas, koku galotnes, zāģskaidas, ēveļskaidas, melnais atsārms, brūnais atsārms, šķiedru duļķes, lignīns un taleļļas darva); nepārtikas celulozes izejvielas (dažādu graudaugu salmi, sēnalas un čaumalas, enerģētiskās zālaugu kultūras ar zemu cietes saturu, piemēram, airene, klūdziņprosa, miskante, Spānijas niedre, virsaugi, augsnes saglabāšanas kultūraugi, materiāli); rūpniecības atlikumi (no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem pēc augu eļļu, cukuru, cietes un proteīnu ekstrakcijas), no bioloģiskajiem atkritumiem (ja augsnes saglabāšanas kultūraugus uzskata par īslaicīgām ganībām – zālaugu un pākšaugu maisījumu ar zemu cietes saturu, ko izmanto lopbarībai un kas palīdz uzlabot augsni un palielināt ražu); cits lignocelulozes materiāls, izņemot zāģbalķus un finierklučus; fūzeļeļļas no spirta destilācijas; neattīrīts metanols, kas</p>	

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
	iegūts papīrmasas ražošanas procesā no koksnes; zilaļģes; lietota cepamā eļļa; bojāti kultūraugi; sadzīves notekūdeņi un to derivāti, izņemot notekūdeņu dūņas; dzīvnieku tauki, kas nav izmantojami cilvēku patēriņā;	
<ul style="list-style-type: none"> • Biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un gāzveida biomasas kurināmā vai biomasas degvielas ražošanas un uzkrāšanas iekārtas 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā, gāzveida biomasas kurināmā vai degvielas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo, gāzveida biomasas kurināmo/degvielu ražojošo iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • virsizdebumi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdebumos); • peļņa. <p>Izmaksas ir attiecināmas, ja ražošanai izmantotā biomasa apmērā atbilst ilgtspējas prasībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enerģijas ražošanai izmantotā koksnes biomasa: • tiek izmantota atbilstoši tās augstākajai ekonomiskajai un vides pievienotajai vērtībai; <p>ir izmantojama enerģijas ražošanai, ja tā nav piemērota izmantošanai koksnes materiālu produktos, koksnes materiālu produktu kalpošanas laika pagarināšanai, atkalizmantošanai vai reciklēšanai, kā arī paredzot, ka enerģijas ražošanai neizmanto zāģbaļķus, finierklučus, rūpniecisko apaļkoku, celmus un saknes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (aplūcinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinums; • auditora atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde; • zemes iegāde vai noma; • iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža; • žogs, apsardze, signalizācija; • ceļu, laukumu izbūve; • apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdebumos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdebumos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdebumos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

Citi pasākumi, ja tie ir nepieciešami energoefektivitātes paaugstināšanai		
<ul style="list-style-type: none"> • Pasākumi, kas ir tieši saistīti ar citiem energoefektivitātes pasākumiem (būvniecības tāmē šie pasākumi ir norādīti pie attiecīgajiem energoefektivitātes pasākumiem) 	<ul style="list-style-type: none"> • nepieciešamie demontāžas darbi; • drenāžas tīklu izbūve, atjaunošana; • siltumtrases izbūve, ja tas nepieciešams inženiersistēmās veicamo pasākumu vai iekārtas nomaiņas dēļ; • zemes darbi SAT tīkliem; • būvdarbi, kas nepieciešami, lai uzstādītu energoefektīvās iekārtas; • palīgmateriāli, kas nepieciešami iekārtu uzstādīšanai; • būvniecības izpilddokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • zibensaizsardzības sistēmas demontāža, montāža, ja izmaiņas nav saistītas ar energoefektivitātes darbiem; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas.

3. Jauna produkta vai tehnoloģijas izstrādes un ieviešanas izmaksas (attiecas tikai uz pasākumu 6.1.1.4 (Reģionu energo 21-27))

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
Jauna produkta vai tehnoloģijas izstrādes un ieviešanas izmaksas, lai nodrošinātu videi nekaitīgus ražošanas procesus vai resursu efektivitāti, aizstājot vai uzlabojot esošu produktu vai tehnoloģiju		
<ul style="list-style-type: none"> • Jaunu iekārtu vai iekārtu komplektējošo daļu iegādes, piegādes, uzstādīšanas un apkalpojošā personāla instruktāžas izmaksas; • Programmatūras izmaksas (ja iesniegts iekārtas ražotāja apliecinājums, ka programmatūra nodrošina projektā paredzamās tehnoloģijas darbību); 	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunu iekārtu vai to komplektējošo daļu iegāde; • Iekārtu piegāde un uzstādīšana; • Apkalpojošā personāla apmācība/instruktāža par iekārtu lietošanu. • Programmatūras iegāde, kas nodrošina projektā paredzētās tehnoloģijas darbību (ar ražotāja apliecinājumu); • Programmatūras instalēšana un konfigurēšana, ja tas ir nepieciešams iekārtas darbībai; • Licences izmaksas, kas tieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti. • Licenču iegāde, kas nepieciešama projektā paredzētās tehnoloģijas vai iekārtas darbībai; • Patentu iegādes izmaksas, kas nodrošina tiesības izmantot konkrētu tehnoloģiju vai risinājumu projektā; 	<ul style="list-style-type: none"> • sistēmu izveidošana, ierīkošana vai pārbūve, kas nenodrošina sekundāro energoresursu atgūšanu. • būvniecības dokumentācijas (apliecinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde; • lietotas iekārtas; • iekārtas remonts un modernizācija, kas nav projekta daļa; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

<ul style="list-style-type: none"> • licenču un patentu iegādes izmaksas; • Materiālu un līdzīgu produktu izmaksas (piemēram, produkti, kas veic līdzīgas funkcijas vai atbalsta līdzīgus tehnoloģiskos procesus), ieskaitot piegādes izmaksas, kā arī izmaksas jauna produkta vai tehnoloģijas izstrādei; • Ārējo pakalpojumu izmaksas jaunā produkta vai tehnoloģijas testēšanai un sertificēšanai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiesību nodošanas vai izmantošanas līgumu izmaksas, ja tās ir tieši saistītas ar projekta īstenošanu. • Materiālu iegādes izmaksas, kas nepieciešami jaunā produkta vai tehnoloģijas izstrādei; • Līdzīgu produktu izmaksas, kas veic līdzīgas funkcijas vai atbalsta tehnoloģiskos procesus; • Piegādes izmaksas materiāliem un produktiem; • Izmaksas, kas tieši saistītas ar jauna produkta vai tehnoloģijas izstrādi (piemēram, prototipu izgatavošana). • Ārējo pakalpojumu izmaksas, kas saistītas ar jaunā produkta vai tehnoloģijas testēšanu; • Sertifikācijas pakalpojumu izmaksas, lai nodrošinātu atbilstību normatīvajām prasībām; • Laboratorijas analīžu vai tehnisko ekspertīžu izmaksas, ja tās nepieciešamas sertifikācijai. 	<ul style="list-style-type: none"> • auditora atzinumi; • būvlaukuma apsardze, signalizācija, videonovērošana; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • licences izmaksas, kuras projekta laikā netiek izmantotas; • Vispārējās vadības, grāmatvedības vai komunikācijas programmatūras izmaksas. • apdrošināšanas izmaksas, konsultācijas izmaksas, kas nav tieši saistītas ar tehnoloģiju izstrādi un testēšanu.
---	---	---

4. Jaunu atjaunīgās enerģijas jaudu uzstādīšana un efektīvas izmantošanas nodrošināšana (attiecas tikai uz pasākumu Reģionu energo 21-27)

IZMAKSU APRAKSTS	ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	NEATTIECINĀMĀS IZMAKSAS
<p>Iekārtu iegādei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saules enerģiju izmantojošo elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana 	<p>Ja vismaz 80 procenti no saražotās elektroenerģijas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā, ja saimnieciskās darbības veicējs ir neto norēķinu sistēmas dalībnieks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: <ul style="list-style-type: none"> ○ iekārtas elektroenerģijas ražošanai, strāvas pārveidošanai, jaudas optimizācijai u.c. sistēmas sastāvdaļas, pieslēgumi; ○ lokālas sadalnes izbūves vai pārbūves darbi (pēc komercuzskaites, patērētāja atbildības robežās); ○ stiprinājumi, kabeļi, paneļu nesošās konstrukcijas ar/bez balasta montāžas materiāli, automātslēdži, aizsargcaurules u.c; 	<ul style="list-style-type: none"> • saules elektrostacijas (SES) simulācijas projekta izstrāde; • būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde; • zemes iegāde vai noma; • iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

	<ul style="list-style-type: none"> ○ zemējuma un zibensaizsardzības izbūves vai pārbūves darbi; ○ nepieciešamā saules elektrostacijas (SES) testēšana un enerģijas kvalitātes mērīšana pirms nodošanas ekspluatācijā / pieslēguma atļaujas saņemšanas; ○ saules elektrostacijas (SES) izpilddokumentācijas un izpildmērījumu sagatavošana; ○ zemējuma un zibensaizsardzības izpilddokumentācijas sagatavošana, elektrotestības mērījumu veikšana; ○ ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecība; ● projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; ● peļņa <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. ● izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; ● projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> ● jumta konstrukciju pārbūves vai pastiprināšanas izmaksas; ● žogs, apsardze, videonovērošana, signalizācija; ● ceļu, laukumu izbūve; ● apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana, zemes darbi (ja netiek veikta kabeļu guldīšana zemē) ● iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; ● personāla apmācība; ● muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; ● transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); ● projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); ● ekspluatācijas un apkopes izmaksas; ● projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); ● administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); ● apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, jaudas rezervācijas izmaksas.
<ul style="list-style-type: none"> ● Vēja enerģiju izmantojošo elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās elektroenerģijas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā, ja saimnieciskās darbības veicējs ir neto norēķinu sistēmas dalībnieks.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; ● jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: <ul style="list-style-type: none"> ○ iekārtas elektroenerģijas ražošanai, strāvas pārveidošanai, jaudas optimizācijai u.c. sistēmas sastāvdaļas, pieslēgumi; ○ stiprinājumi, kabeļi, nesošās konstrukcijas, montāžas materiāli, automātslēdži, aizsargcaurules u.c; 	<ul style="list-style-type: none"> ● vēja elektrostacijas (VES) simulācijas projekta izstrāde; ● būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; ● būvspeciālista atzinums; ● auditora atzinumi; ● lietotu iekārtu iegāde; ● zemes iegāde vai noma; ● iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

	<ul style="list-style-type: none"> ○ zemējumi un zibensaizsardzība; ○ nepieciešamā testēšana un enerģijas kvalitātes mērīšana pirms nodošanas ekspluatācijā / pieslēguma atļaujas saņemšanas; ○ ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. <ul style="list-style-type: none"> ● projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; ● peļņa <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. ● izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; ● projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● peļņa. 	<ul style="list-style-type: none"> ● žogs, apsardze, videonovērošana, signalizācija; ● ceļu, laukumu izbūve; ● apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana, zemes darbi (ja netiek veikta kabeļu guldišana zemē); ● iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; ● personāla apmācības; ● muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; ● transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); ● projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); ● ekspluatācijas un apkopes izmaksas; ● projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); ● administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); ● apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas, jaudas rezervācijas izmaksas.
<ul style="list-style-type: none"> ● Atjaunīgā ūdeņraža ražojošo tehnoloģiju iegāde 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotā ūdeņraža tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam (nepārveidojot to citā enerģijas formā, piemēram elektroenerģijā) gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● jaunu atjaunīgā ūdeņraža ražojošu iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: ● ģenerējošie elementi; ● uzglabāšanas elementi; ● uzlādes iekārtas - saražotā ūdeņraža uzlādes iekārtas utml.; ● izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; ● projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); ● virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Iekārtas elektroenerģijas ražošanai no atjaunīgā ūdeņraža; ● būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; ● būvspeciālista atzinums; ● Auditora atzinumi; ● lietotu iekārtu iegāde; ● zemes iegāde vai noma; ● iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža; ● žogs, apsardze, videonovērošana, signalizācija;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

	<ul style="list-style-type: none"> • peļņa <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • peļņa. 	<ul style="list-style-type: none"> • ceļu, laukumu izbūve; • apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos) • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas.
<ul style="list-style-type: none"> • Biodegvielas bioloģisko šķidro kurināmo, gāzveida biomasas kurināmo/degvielu ražojošo un uzkrāšanas tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana, ja abi elementi ir viena ieguldījuma sastāvdaļas vai ja krātuve ir savienota ar esošo atjaunīgo energoresursu ražošanas iekārtu 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā, gāzveida biomasas kurināmā vai degvielas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo, gāzveida biomasas kurināmo/degvielu ražojošo iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmos t.sk. darba aizsardzība; • peļņa • <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (apludinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinums; • auditora atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde; • zemes iegāde vai noma; • iekārtu apkalpojošā personāla instruktāža; • žogs, apsardze, signalizācija; • ceļu, laukumu izbūve; • apzaļumošana, teritorijas labiekārtošana; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās);

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

	<ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • peļņa. <p>Izmaksas ir attiecināmas, ja ražošanai izmantotā biomasa apmērā atbilst ilgtspējas prasībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enerģijas ražošanai izmantotā koksnes biomasa: • tiek izmantota atbilstoši tās augstākajai ekonomiskajai un vides pievienotajai vērtībai; • ir izmantojama enerģijas ražošanai, ja tā nav piemērota izmantošanai koksnes materiālu produktos, koksnes materiālu produktu kalpošanas laika pagarināšanai, atkalizmantošanai vai reciklēšanai, kā arī paredzot, ka enerģijas ražošanai neizmanto zāģbaļķus, finierklučus, rūpniecisko apaļkoku, celmus un saknes. 	<ul style="list-style-type: none"> • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas
<ul style="list-style-type: none"> • Saražotās enerģijas akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana, ja enerģijas akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtas kombinē kopā ar atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju iegādi un uzstādīšanu, vai, ja akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtas savieno jau ar esošo atjaunīgo energoresursu ražošanas iekārtu 	<p><i>Ja projektā atbalsts tiek sniegts akumulēšanas aprīkojums vismaz 75 procentus no gada laikā akumulētās enerģijas akumulē no tieši pieslēgtas atjaunīgās enerģijas iekārtas;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • enerģijas akumulēšanas vai uzglabāšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana, montāža un iestatīšana.: • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa. <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); 	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • lietotu iekārtu iegāde; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos).

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

<ul style="list-style-type: none"> • AER izmantojošu siltumenerģijas ražošanas avotu iegāde un uzstādīšana, tai skaitā siltumsūkņu (gaiss, ūdens, zeme) un bezemisiju tehnoloģiju hibrīdsistēmu ar cietās biomasas tehnoloģiju ieviešana (tai skaitā gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana) 	<ul style="list-style-type: none"> • peļņa. <p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās enerģijas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā, ja saimnieciskās darbības veicējs ir neto norēķinu sistēmas dalībnieks:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu siltumenerģijas ražošanas iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: <ul style="list-style-type: none"> ○ saules kolektori, siltumsūkņi (gaiss, ūdens, zeme); ○ bezemisiju tehnoloģiju hibrīdsistēmas ar cietās biomasas tehnoloģijām, kurā cietās biomasas katls tiek izmantots tikai pīķa slodzēm; ○ gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtas hibrīdsistēmā ietilpstošajām cietās biomasas tehnoloģijām ○ pieslēgumi esošajai siltumapgādes un elektroapgādes sistēmai, materiāli, darba izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmos t.sk. darba aizsardzība; • peļņa. <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • peļņa. 	<ul style="list-style-type: none"> • cietās biomasas katli, kas nav daļa no hibrīdsistēmas ar bezemisiju tehnoloģiju • būvniecības dokumentācijas (aplūcinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • lietotu iekārtu iegāde; • telpu remontdarbi; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadības (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas
<ul style="list-style-type: none"> • Atjaunīgos energoresursus izmantojošu augstas efektivitātes koģenerācijas tehnoloģiju iegādes un uzstādīšanas izmaksas, nodrošinot primārās 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās siltumenerģijas un elektroenerģijas tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā, ja saimnieciskās darbības veicējs ir neto norēķinu sistēmas dalībnieks.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas iekārtu iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana; 	<ul style="list-style-type: none"> • būvniecības dokumentācijas (aplūcinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi;

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

<p>enerģijas ietaupījumu salīdzinājumā ar siltuma un elektroenerģijas atsevišķu ražošanu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • siltumatgūšana; • gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtas; • pieslēgumi esošajai siltumapgādes un elektroapgādes sistēmai, materiāli, darba izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • elektroenerģijas un siltumenerģijas uzskaites sistēmas izbūvi, • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa. <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • peļņa <p><u>Augstas efektivitātes koģenerācijas tehnoloģija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ražošana koģenerācijas režīmā koģenerācijas iekārtās nodrošina primārās enerģijas ietaupījumu vismaz 10 % apmērā salīdzinājumā ar atsaucēs vērtībām siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai; • ražošanu maza apjoma koģenerācijas iekārtās (koģenerācijas iekārta ar uzstādīto jaudu, kas nesasniedz 1 MWe) un mikrokoģenerācijas iekārtās, kas ļauj sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu, var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju. <p><u>Kurināmajam jāatbilst ilgtspējas kritērijiem,</u> ja atbalsts tiek sniegts šādu iekārtu iegādei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iekārtas, kas ražo elektroenerģiju un/vai siltumenerģiju, izmantojot cieto biomasas kurināmo, ja to kopējā ievadītā siltuma jauda ir 7,5 MW vai lielāka; • iekārtas, kas ražo elektroenerģiju un/vai siltumenerģiju, izmantojot gāzveida biomasas kurināmo, ja to kopējā ievadītā siltuma jauda ir 2 MW vai lielāka. 	<ul style="list-style-type: none"> • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas
---	---	--

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

<ul style="list-style-type: none"> • Biogāzes tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana 	<p><i>Ja vismaz 80 procenti no saražotās biogāzes tiek izmantoti saimnieciskās darbības veicēja pašpatēriņam gada laikā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā vai visos saimnieciskās darbības veicēja objektos kopā. Vismaz 60% no biogāzes ražošanā izmantotajām izejvielām ir atlikumi / atkritumi*.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaunu biogāzes tehnoloģiju iegāde, uzstādīšana, montāža un iestatīšana, tajā skaitā: <ul style="list-style-type: none"> ○ pieslēgumi esošajai siltumapgādes sistēmai, materiāli, darbs pieslēguma izbūvei; • ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas; • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • virsizdevmi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa. <p>Sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistēmas operatora izdotajos tehniskajos noteikumos/ tehniskajās prasībās noteiktie pieslēguma ierīkošanai nepieciešamie darbi, tajā skaitā, ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas. • izpilddokumentācijas sagatavošana un mērījumu veikšana; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja ir iekļauts virsizdevmos); • peļņa. 	<ul style="list-style-type: none"> • lietotu iekārtu iegāde; • iekārtu uzturēšana un ekspluatācija; • personāla apmācības izmaksas; • būvniecības dokumentācijas (aplīdzinājuma karte, būvprojekts, pagaidu energosertifikāts, energosertifikāts) izstrāde un ar to saistītās izmaksas; • būvspeciālista atzinumi; • auditora atzinumi; • muitas nodokļi un ar to saistītie maksājumi; • transporta un piegādes izdevumi (ja nav iekļauts būvizstrādājumu vai mehānismu tiešajās izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdevmos); • būvdarbu vadīšana (ja nav iekļauts virsizdevmos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdevmos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas;
<p>* aļģes; jauktu sadzīves atkritumu biomasa; mājsaimniecību bioloģiskie atkritumi; ražošanas atkritumu biomasa; salmi; kūtsmēsli; notekūdeņu dūņas; palmu eļļas ražošanas šķidrās atliekas; tukši palmu augļu ķekari; taleļļas darva; jēlglicerīns; cukurniedru izspaidas; vīnogu čagas; vīna nogulsnes; riekstu čaumalas; sēnālas; attīrītas kukurūzas graudu vāļītes; mežsaimniecības nozares atkritumi (mizas, zari, pirms tirgū laišanas veiktas starpcirtes produkti, lapas, skujas, koku galotnes, zāģskaidas, ēveļskaidas, melnais atsārms, brūnais atsārms, šķiedru dulķes, lignīns un taleļļas darva); nepārtikas celulozes izejvielas (dažādu graudaugu salmi, sēnālas un čaumalas, enerģētiskās zālaugu kultūras ar zemu cietes saturu, piemēram, airene, klūdziņprosa, miskante, Spānijas niedre, virsauģi, augsnes saglabāšanas kultūraugi, materiāli); rūpniecības atlikumi (no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem pēc augu eļļu, cukuru, cietes un proteīnu ekstrakcijas), no bioloģiskajiem atkritumiem (ja augsnes saglabāšanas kultūraugus uzskata par īslaicīgām ganībām – zālaugu un pākšaugu maisījumu ar zemu cietes saturu, ko izmanto lopbarībai un kas palīdz uzlabot augsni un palielināt ražu); cits lignocelulozes materiāls, izņemot zāģbaļķus un finierklučus; fūzeļeļļas no spirta destilācijas; neatīrīts metanols, kas iegūts papīrmasas ražošanas procesā no koksnes; zilaļģes; lietota</p>		

Instrukcija Uzņēmējdarbības zaļināšanas programmām izmaksu izvērtēšanai

	cepamā eļļa; bojāti kultūraugi; sadzīves notekūdeņi un to derivāti, izņemot notekūdeņu dūņas; dzīvnieku tauki, kas nav izmantojami cilvēku patēriņā;	
Citi pasākumi, ja tie ir nepieciešami energoefektivitātes paaugstināšanai		
<ul style="list-style-type: none"> • Pasākumi, kas ir tieši saistīti ar citiem energoefektivitātes pasākumiem (būvniecības tāmē šie pasākumi ir norādīti pie attiecīgajiem energoefektivitātes pasākumiem) 	<ul style="list-style-type: none"> • nepieciešamie demontāžas darbi; • drenāžas tīklu izbūve, atjaunošana; • siltumtrases izbūve, ja tas nepieciešams inženiersistēmās veicamo pasākumu vai iekārtas nomaiņas dēļ; • zemes darbi SAT tīkliem; • būvdarbi, kas nepieciešami, lai uzstādītu energoefektīvās iekārtas; • palīgmateriāli, kas nepieciešami iekārtu uzstādīšanai; • būvniecības izpilddokumentācija un izpildmērījumi; • projekta vadība (ja ir iekļauts virsizdebumos); • virsizdebumi t.sk. darba aizsardzība; • peļņa 	<ul style="list-style-type: none"> • zibensaizsardzības sistēmas demontāža, montāža, ja izmaiņas nav saistītas ar energoefektivitātes darbiem; • personāla apmācības; • būvspeciālista atzinumi; • transports un piegāde (ja nav iekļauts būvizstrādājumu / mehānismu vai mehānismu izmaksās); • projekta vadība (ja nav iekļauts virsizdebumos); • ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • projekta uzraudzības izmaksas (izņemot būvuzraudzības izmaksas); • administratīvās izmaksas (ja nav iekļauts virsizdebumos); • apdrošināšanas izmaksas, licences izmaksas, konsultāciju izmaksas.
Autoruzraudzība un būvuzraudzība, ja tās veido ieguldījumu pamatlīdzekļu vērtībā		
<ul style="list-style-type: none"> • Autoruzraudzība un būvuzraudzība 	<ul style="list-style-type: none"> • projektā iekļautu energoefektivitātes pasākumu autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas (saskaņā ar autoruzraudzības un būvuzraudzības līguma noteikto termiņu) 	<ul style="list-style-type: none"> • autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas, kas radušās pēc autoruzraudzības un būvuzraudzības līguma noteiktā termiņa
Būvlaukuma teritorijas sakārtošanas izmaksas, ja tās veido ieguldījumu pamatlīdzekļu vērtībā		
<ul style="list-style-type: none"> • Būvlaukuma teritorijas sakārtošanas izmaksas 	<ul style="list-style-type: none"> • būvlaukuma ierīkošana un uzturēšana (saskaņā ar LBN 501-17 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-17 "Būvzīmumu noteikšanas kārtība" būvlaukuma ierīkošanas un uzturēšanas izmaksas iekļaujamas virsizdebumos); • atkritumu un būvgružu utilizācija 	<ul style="list-style-type: none"> • soliņu, puķudobju, apstādījumu, zālāja ierīkošana; • teritorijas labiekārtošanas darbi; • gājēju celiņu, autostāvvietas atjaunošana; • braucamās daļas segumu atjaunošana.